ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)
z 8. septembra 2005 *

Vo veci C-40/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Korkein oikeus (Fínsko) z 30. januára 2004 a doručený Súdnemu dvoru 3. februára 2004, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

Syuichi Yonemoto,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues (spravodajca), E. Juhász a M. Ilešič,

generálny advokát: L. A. Geelhoed,
tajomník: K. Sztranc, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. januára 2005,

* Jazyk konania: fínčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— pán Yonemoto, v zastúpení: P. Jäntti, asianajaja,

— Virallinen syyttäjä (prokuratúra), v zastúpení: J. Kivistö, prokurátorka súdu prvého stupňa v Helsinkách,

— fínska vláda, v zastúpení: T. Pynnä, splnomocnená zástupkyňa,

— francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues a R. Loosli-Surrans, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: B. Schima a P. Aalto, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. marca 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/37/ES z 22. júna 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa strojových zariadení (Ú. v. ES L 207, s. 1; Mim. vyd. 13/020, s. 349) a článkov 28 ES a 30 ES.

2 Návrh bol podaný v rámci trestného konania vedeného proti pánovi Yonemoto, zástupcovi dovozcu strojového zariadenia, ktoré spôsobilo jednému z jeho užívateľov pracovný úraz majúci za následok jeho ťažké zranenia.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Smernica 98/37 stanovuje základné požiadavky, ktoré musia strojové zariadenia spĺňať v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia. Nahrádza a konsoliduje viackrát zmenenú a doplnenú smernicu Rady 89/392/EHS zo 14. júna 1989 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa strojových zariadení [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 183, s. 9).

4 Článok 2 ods. 1 a 2 smernice 98/37 stanovuje:

„1. Členské štáty prijmú všetky primerané opatrenia, ktorými zabezpečia, aby strojové zariadenia alebo bezpečnostné komponenty, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, bolo možné uvádzať na trh a do prevádzky iba vtedy, keď pri správnej inštalácii, udržiavaní a používaní iba na predpokladaný účel neohrozujú zdravie alebo bezpečnosť osôb...

2. Táto smernica neovplyvňuje oprávnenie členských štátov stanoviť pri riadnom dodržaní zmluvy také požiadavky, ktoré môžu považovať za potrebné na to, aby zabezpečili, že osoby a najmä pracovníci sú pri používaní spomínaných strojových zariadení alebo bezpečnostných komponentov chránené, za predpokladu, že to neznamená, že strojové zariadenia alebo bezpečnostné komponenty budú upravené spôsobom, ktorý nie je uvedený v tejto smernici."

5 Podľa článku 3 smernice:

„Strojové zariadenia alebo bezpečnostné komponenty, ktoré sú zahrnuté v tejto smernici, musia vyhovovať základným požiadavkám na ochranu zdravia a zaistenie bezpečnosti, stanoveným v prílohe I."

6 Článok 4 ods. 1 smernice spresňuje:

„1. Členské štáty nemôžu na svojom území zakazovať, obmedzovať ani brániť uvádzaniu na trh ani uvádzaniu do prevádzky strojových zariadení a bezpečnostných komponentov, ktoré vyhovujú tejto smernici."

7 Podľa článku 5 ods. 1 a 2 tejto smernice:

„1. Členské štáty musia považovať nasledujúce zariadenia a komponenty za zhodné so všetkými ustanoveniami tejto smernice vrátane postupov na kontrolu zhody, uvedených v kapitole II:

— strojové zariadenia s označením CE a vybavené vyhlásením o zhode s predpismi ES, ktoré sú uvedené v prílohe II, bod A,

— bezpečnostné komponenty, vybavené vyhlásením o zhode s predpismi ES, ktoré sú uvedené v prílohe II, bod C.

Ak neexistujú harmonizované normy, členské štáty vykonajú také opatrenia, ktoré považujú za potrebné na to, aby upozornili zainteresované strany na existujúce národné technické normy a špecifikácie, ktoré pokladajú za dôležité alebo súvisiace s náležitou realizáciou základných požiadaviek na ochranu zdravia a zaistenie bezpečnosti uvedených v prílohe I.

2. V prípadoch, keď sa národná norma, ktorou sa preberá harmonizovaná technická norma, na ktorú bol uverejnený odkaz v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*, vzťahuje na jednu alebo viaceré základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti, predpokladá sa, že strojové zariadenia alebo bezpečnostné komponenty, skonštruované podľa tejto normy, zodpovedajú príslušným základným požiadavkám.

Členské štáty budú uverejňovať odkazy na národné technické normy, ktorými sa preberajú harmonizované technické normy.

...“

8 Článok 7 smernice 98/37 stanovuje:

„1. V prípadoch, keď členský štát zistí, že:

— strojové zariadenia s označením CE

alebo

— bezpečnostné komponenty vybavené vyhlásením o zhode s predpismi ES,

používané v súlade s ich predpokladaným účelom, pravdepodobne ohrozujú bezpečnosť osôb..., prijme všetky primerané opatrenia na to, aby stiahol tieto strojové zariadenia alebo bezpečnostné komponenty, zakázal ich uvádzanie na trh, uvádzanie do prevádzky alebo ich používanie alebo aby obmedzil ich voľný pohyb.

Členské štáty okamžite informujú Komisiu o každom takom opatrení, uvedú dôvod pre svoje rozhodnutie...

...

3. Ak:

— je na strojoch, ktoré nevyhovujú, označenie CE,

— je bezpečnostný komponent, ktorý nevyhovuje, vybavený vyhlásením o zhode s predpismi ES,

príslušný členský štát podnikne vhodné opatrenia proti komukoľvek, kto pripevnil označenie alebo kto vypracoval vyhlásenie a informuje Komisiu a ostatné členské štáty

...“

9 Podľa článku 8 smernice:

„1. Výrobca alebo jeho oprávnený zástupca ustanovený v spoločenstve musí kvôli osvedčeniu, že strojové zariadenia a bezpečnostné komponenty sú v zhode s touto smernicou, vypracovať pre všetky svoje vyrábané strojové zariadenia alebo bezpečnostné komponenty vyhlásenie o zhode s predpismi ES, vyhotovené vo vhodnom rozsahu v súlade so vzorom, uvedeným v prílohe II, bod A, prípadne C.

Okrem toho musí výrobca alebo jeho oprávnený zástupca ustanovený v spoločenstve pripevňovať na samotné stroje označenie CE.

2. Pred uvedením na trh musí výrobca alebo jeho oprávnený zástupca ustanovený v spoločenstve:

...

b) ak sa strojové zariadenia uvádzajú v prílohe IV a ich výrobca nedodržiava alebo len čiastočne dodržiava technické normy uvedené v článku 5, odsek 2, alebo ak také technické normy neexistujú [a pri ich výrobe neboli dodržané alebo boli čiastočne dodržané normy uvedené v článku 5 odsek 2, alebo tieto neexistovali — *neoficiálny preklad*], predložiť vzor strojového zariadenia na typovú skúšku podľa predpisov ES, uvedenú v prílohe VI,

...

4. ...

Ak platí odsek 2 písm. b)..., vo vyhlásení o súlade s predpismi ES sa konštatuje súlad s tým vzorom, ktorý bol podrobený typovým skúškam podľa predpisov ES.

...“

10 Príloha I bod 1.7.3 smernice 98/37 stanovuje, že všetky strojové zariadenia musia byť čitateľne a nezmazateľne označené v rozsahu minimálnych údajov, konkrétne meno a adresa výrobcu, označenie CE, označenie série alebo typu, výrobné číslo, ak existuje, rok výroby. Podľa tohto bodu musia byť na strojových zariadeniach uvedené aj úplné informácie súvisiace s typom strojových zariadení a podstatné pre ich bezpečné prevádzkovanie (napr. frekvencia otáčok).

11 Príloha I bod 1.7.4 písm. a) až d) smernice ustanovuje:

„a) Každé strojové zariadenie musí byť vybavené návodom na používanie...

b) Návod na používanie by mal vypracovať výrobca alebo jeho oprávnený zástupca ustanovený v spoločenstve, a to v jednom z jazykov spoločenstva. Pri uvádzaní do prevádzky musia byť všetky strojové zariadenia vybavené prekladom návodu na používanie do jazyka alebo jazykov krajiny, v ktorej sa strojové zariadenia majú používať a návodom na používanie v pôvodnom jazyku. Preklad by mal vypracovať výrobca alebo jeho oprávnený zástupca ustanovený v spoločenstve alebo osoba, ktorá uvádza strojové zariadenia do príslušnej jazykovej oblasti. ...

c) Návod na používanie musí obsahovať výkresy a schémy, potrebné na uvedenie do prevádzky, údržbu, kontroly, overovanie správneho chodu a ak je to vhodné, opravy strojových zariadení a všetky užitočné pokyny, najmä vo vzťahu k bezpečnosti.

d) Žiadna dokumentácia, popisujúca strojové zariadenie, nesmie byť v protiklade s návodom na používanie, pokiaľ ide o bezpečnostné hľadiská. ...“

12 Príloha II A smernice 98/37 spresňuje:

„Vyhlásenie o zhode s predpismi ES musí obsahovať nasledujúce údaje:

— názov a adresa výrobcu alebo jeho oprávneného zástupcu ustanoveného v spoločenstve...,

— popis strojového zariadenia...,

— všetky príslušné ustanovenia, ktorým strojové zariadenie vyhovuje,

— v prípade potreby názov a adresa notifikovaného orgánu a číslo certifikátu o typovej skúške podľa predpisov ES,

...

— v prípade potreby odkazy na harmonizované normy,

— v prípade potreby použité národné technické normy a predpisy,

— určenie osoby, oprávnenej podpisovať za výrobcu alebo jeho oprávnených zástupcov [usadených v Spoločenstve — *neoficiálny preklad*].“

13 Podľa poznámky pod čiarou 1 v prílohe II A smernice:

„[Vyhlásenie o zhode s predpismi ES] musí byť vypracované v rovnakom jazyku ako pôvodný návod na používanie... a musí byť buď napísané na stroji, alebo ručne veľkými tlačenými písmenami. Musí byť priložený preklad do jedného z úradných jazykov krajiny, v ktorej sa strojové zariadenia majú používať. Preklad musí byť vypracovaný podľa rovnakých podmienok, aké platia pre preklad návodu na používanie.“

Vnútroštátna právna úprava

14 Článok 40 zákona o bezpečnosti pri práci (työturvallisuuslaki) v znení platnom v čase skutkových okolností veci samej je formulovaný takto:

„Výrobca, dovozca alebo predajca strojového zariadenia, nástroja alebo iného technického zariadenia alebo akákoľvek osoba, ktorá takýto predmet postupuje na účely jeho uvedenia na trh alebo použitia, je povinná v stanovenom rozsahu dbať na to, aby:

1. tento predmet, ak je používaný na určený účel, nepredstavoval pri jeho uvedení na trh alebo dodaní na používanie v tuzemsku riziko úrazu alebo ohrozenia zdravia;

2. bol navrhnutý, vyrobený a prípadne overený v súlade s príslušnými osobitnými ustanoveniami a predpismi a

3. bol vybavený bezpečnostnými prostriedkami nevyhnutnými na jeho bežné používanie, označeniami a ostatnými zmienkami potvrdzujúcimi jeho súlad s normami.

Predmet musí byť dodaný spolu s vhodnými pokynmi na jeho inštaláciu, použitie a údržbu. Pokyny musia prípadne zahŕňať informácie o pravidelnom čistení predmetu, jeho oprave a nastaveniach, ako aj postupy, ktoré sa majú dodržať v prípade bežných porúch. Návrh bezpečnostných prostriedkov musí zohľadňovať splnenie týchto podmienok."

15 Podľa fínskeho trestného zákona sa môže porušenie týchto predpisov spáchané úmyselne alebo z nedbanlivosti trestne sankcionovať ako porušenie bezpečnosti pri práci, usmrtenie z nedbanlivosti, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, usmrtenie spôsobené hrubou nedbanlivosťou alebo ublíženie na zdraví spôsobené hrubou nedbanlivosťou.

16 Okrem trestnoprávnych sankcií zakladá nedodržanie povinností ustanovených v článku 40 zákona o bezpečnosti pri práci aj povinnosť nahradiť spôsobenú škodu v súlade so zákonom o náhrade škody (vahingonkorvauslaki).

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

17 Spoločnosť Ama-Prom Oy, ktorej je pán Yonemoto generálnym riaditeľom, dováža strojové zariadenia vrátane ohraňovacích lisov. V 1995 Ama-Prom Oy doviezol do Fínska ohraňovací lis vyrobený vo Francúzsku francúzskou spoločnosťou Amada Europe a predal ju fínskej spoločnosti Peltitarvike Oy.

18 Pri dovoze bol ohraňovací lis vybavený označením CE. Výrobca podal pre uvedené strojové zariadenie vyhlásenie o zhode tohto znenia:

„The undersigned manufacturer AMADA EUROPE [adresa] certifies that the new below designated equipment: hydraulic press-brake 80.25 type ITS2 n° Series B50412 complies with the regulations applicable to it:

— European Reference: 89/392/EEC Directive

— European Standards: EN 292-1, EN 292-2, EN 294, EN 349, EN 418, EN 457, EN 60204.

The AIF/S, Organism authorized by the act from the Labour Department on 11/08/1992 has granted a type-tested certificate of conformity CE for the machine of the ITS2 type under the number 384-090A-0004-11-94 (n° AIF/S), on 8/11/1994."

19 Helsingin käräjäoikeus (súd prvého stupňa v Helsinkách) však v súvislosti s predmetným strojovým zariadením zistil tieto skutkové okolnosti:

— Ak sa ovládateľný vypínač za pomoci kľúča nachádzal v pozícii 2, strojové zariadenie mohlo fungovať v úplnom režime prostredníctvom pedálu.

— Tlakom na zariadenie núdzového zastavenia strojového zariadenia sa vypol iba prúd uvádzajúci do chodu ovládač, ale strojové zariadenie ostalo pod napätím a hydraulická pumpa bola naďalej v chode.

— Tlačidlá zariadenia núdzového zastavenia sa pod tlakom posunuli o menej ako milimeter. Aby sa dosiahla blokačná pozícia, bolo ešte potrebné páku zatlačiť o niekoľko milimetrov. Zariadenie núdzového zastavenia bolo neohybné.

— Návod na používanie priložený k strojovému zariadeniu nie je celý vypracovaný vo fínskom jazyku. Ovládací panel nezodpovedal panelu schematicky zobrazenému v návode na používanie a tento návod bol príliš stručný a chybný na to, aby sa mohlo strojové zariadenie prevádzkovať úplne bezpečne.

— Strojové zariadenie obvykle fungovalo prostredníctvom nechráneného prístroja uvádzaného do chodu za pomoci pedálu, a to za vysokej pracovnej rýchlosti, hoci toto zariadenie nebolo vybavené inými ochrannými prostriedkami na zabránenie poškodenia rúk okrem bimanuálneho ovládača, ktorý sa podľa pracovných metód prijatých v podniku Peltitarvike Oy vo všeobecnosti nepoužíval.

— Zariadenie núdzového zastavenia sa používalo na zastavenie strojového zariadenia pri výmene pracovných čepelí, teda pri takmer každodennom pracovnom postupe, bez toho, aby bolo na tento účel určené. Na zabezpečenie bezpečnosti bolo potrebné vypnúť elektrický prúd alebo zvoliť nízku pracovnú rýchlosť prostredníctvom vypínača na kľúč umiestneného na ovládacom paneli.

20 Dňa 17. novembra 1998 pán Raine Pöyry, zamestnanec spoločnosti Peltitarvike Oy, utrpel vážny úraz na mieste výkonu práce, keď pomáhal pánovi Urpo Pursiainen, dozornému majstrovi, vymeniť čepele ohraňovacieho lisu, ktorý je predmetom sporu pred vnútroštátnym súdom. Na tento účel pán Pursiainen spustil zariadenie núdzového zastavenia, aby vypol elektrický prúd. Počas tohto úkonu sa pán Pöyry omylom dotkol nohou pedálu strojového zariadenia. Aj keď bol elektrický prúd vypnutý zariadením núdzového zastavenia, pohyb vykonaný na pedáli zapríčinil náhly tlakový pohyb, ktorý odsekol pánovi Pöyry osem prstov, ktoré sa dostali medzi čepele.

21 Käräjäoikeus, na ktorý bola vec podaná, odsúdil pána Yonemoto na 30-dňovú pokutu za porušenie článku 40 zákona o bezpečnosti pri práci a ublíženie na zdraví z nedbanlivosti a zaviazal ho uhradiť pánovi Pöyry náhradu škody v celkovej výške 26 953,80 eur. Súd tiež odsúdil konateľa spoločnosti Peltitarvike Oy a pána Pursiainen za porušenie toho istého zákona a ublíženie na zdraví z nedbanlivosti a tiež ich zaviazal nahradiť škodu pánovi Pöyry.

22 Odsudzujúci rozsudok týkajúci sa pána Yonemoto bol v odvolaní potvrdený Helsingin hovioikeus (odvolací súd v Helsinkách). Uvedený súd odsúdil pána Yonemoto na 50-dňovú pokutu a na zaplatenie celkovej sumy vo výške 21 908,16 eur z dôvodu náhrady škody.

23 Käräjäoikeus a hovioikeus sa domnievali, že pán Yonemoto, zástupca dovozcu, bol čiastočne zodpovedný za porušenia, ktoré prispeli k nehode, v ktorej bol poškodený pán Pöyry. Podľa uvedených súdov bol dovozca povinný dbať na to, aby dodané a používané strojové zariadenia boli navrhnuté a vyrobené podľa platných právnych predpisov. Na úplné zabezpečenie predmetnej povinnosti nestačí, aby boli strojové zariadenia iba vybavené označením CE a aby výrobca poskytol písomnú záruku, že strojové zariadenie je v súlade s platnými právnymi predpismi.

24 Pán Yonemoto podal dovolanie na Korkein oikeus (Najvyšší súd), ktorým sa domáhal zrušenia trestného stíhania a povinnosti uhradiť náhradu škody, ktoré sa ho týkali. Subsidiárne sa domáhal zníženia trestu a výšky náhrady škody, na ktoré bol odsúdený.

25 Pán Yonemoto spochybňuje stanovisko, podľa ktorého je dovozca povinný sa sám uistiť, že strojové zariadenie bolo navrhnuté a vyrobené podľa stanovených noriem, pokiaľ je vybavené označením CE a vyhlásením o zhode a ak je k nemu priložený návod na použitie a údržbu. Pán Yonemoto sa domnieva, že fínske správne a súdne orgány nemôžu bez porušenia článku 28 ES vyžadovať, aby dovozca bol povinný overiť vo Fínsku vzor strojového zariadenia schváleného v inom štáte a vybaveného označením CE. Povinnosťou dovozcu je len zaistiť, aby výrobca dal osvedčiť druh daného strojového zariadenia podľa práva Spoločenstva oprávneným orgánom, aby uvedené strojové zariadenie s označením CE dodal spolu s návodom a pokynmi na údržbu a aby odovzdal vyhlásenie o zhode.

26 Keďže sú pochybnosti v otázke, či členský štát môže dovozcovi strojového zariadenia uložiť povinnosti v takom rozsahu, ako to ustanovuje článok 40 zákona o bezpečnosti pri práci, Korkein oikeus sa rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

1. Predovšetkým vzhľadom na smernicu 98/37... a články 28 ES a 30 ES, aké sú hranice stanovené právom Spoločenstva pre povinnosti týkajúce sa osobitostí spojených s bezpečnosťou, ktoré môže vnútroštátny právny poriadok uložiť dovozcovi strojového zriadenia s označením ‚CE' (alebo inému subjektu distribučnej siete),

   — pred predajom strojového zariadenia a

   — po takomto predaji?

2. Konkrétnejšie by bolo vhodné objasniť tieto body:

   a) V akom rozsahu a za akých podmienok umožňuje právo Spoločenstva uložiť v oblasti bezpečnosti povinnosť aktívneho konania alebo kontroly dovozcovi strojového zariadenia s označením ‚CE' (alebo inému subjektu distribučnej siete)?

b) Má druh porušenia povinnosti v oblasti bezpečnosti v prejednávanej veci dosah, a akým spôsobom, na posúdenie povinností uložených dovozcovi (alebo inému subjektu distribučnej siete) so zreteľom na právo Spoločenstva?

c) Sú ustanovenia článkov 40 zákona o bezpečnosti pri práci, uvedené [v bode 14 tohto rozsudku], v rozpore s právom Spoločenstva, ak áno, v čom, s prihliadnutím na trestnoprávne a občianskoprávne dôsledky nedodržania týchto povinností popísané [*in extenso* v rozhodnutí o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania a zhrnuté v bodoch 15 a 16 tohto rozsudku]?

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

27 Na úvod je potrebné pripomenúť, že v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania Súdnemu dvoru neprináleží rozhodovať o súlade ustanovení vnútroštátneho práva s právom Spoločenstva.

28 Vnútroštátny súd v podstate žiada, aby Súdny dvor spresnil na jednej strane povinnosti uložené smernicou 98/37 a článkami 28 ES a 30 ES dovozcovi strojového

zariadenia vyrobeného v členskom štáte a dovezeného do iného členského štátu a na druhej strane sankcie, ktoré môže členský štát uložiť v dôsledku porušenia týchto povinností. V prvom rade je potrebné skúmať povinnosti dovozcu.

O povinnostiach dovozcu

29 Je užitočné zdôrazniť, že preskúmanie uvedenej otázky sa týka iba situácie dovozcu z členského štátu, ktorý dováža strojové zariadenie vyrobené v inom členskom štáte. Vzhľadom na štruktúru smernice 98/37 sa musí táto situácia odlíšiť od situácie dovozcu z Európskeho spoločenstva dovážajúceho strojové zariadenie vyrobené mimo Európskeho spoločenstva. Tento rozsudok neskúma uvedenú situáciu.

30 Pokiaľ ide o časové uplatnenie smernice 98/37, z odôvodnení č. 1 a 25, z článku 14 a prílohy VIII B tejto smernice vyplýva, že konsoliduje smernicu 89/392, ktorá bola niekoľkokrát zmenená a doplnená, a že neovplyvňuje povinnosti členských štátov týkajúce sa konečných termínov prebrania a uplatňovania tejto poslednej menovanej smernice a ani smerníc, ktoré ju zmenili a doplnili. Aj keď povinnosti spomenuté vo veci samej vyplývajú zo smernice 89/392 alebo z jednej zo smerníc, ktoré ju zmenili a doplnili, článok 14 druhý odsek smernice 98/37 stanovuje, že odkazy na zrušené smernice sa pokladajú za odkazy na túto smernicu.

31 Cieľom smernice 98/37 je podľa jej odôvodnení č. 2, 6, 7 a 9 zabezpečiť voľný pohyb strojových zariadení na vnútornom trhu a splniť záväzné a základné požiadavky na

ochranu zdravia a zaistenie bezpečnosti týkajúce sa strojových zariadení nahradením vnútroštátnych systémov pre certifikáciu a postupov vydávania certifikátov o zhode harmonizovaným systémom. Na tento účel vymenováva smernica najmä v článku 3 a v prílohe I základné požiadavky na ochranu zdravia a zaistenie bezpečnosti, ktorým musia strojové zariadenia a bezpečnostné komponenty vyrobené v členských štátoch vyhovieť. Podľa článku 4 tejto smernice nemôžu členské štáty obmedzovať uvádzanie strojových zariadení, ktoré vyhovujú týmto základným požiadavkám, na trh.

32 Podľa článku 5 smernice 98/37 sa za zhodné s ustanoveniami tejto smernice považujú strojové zariadenia s označením CE a vybavené vyhlásením o zhode s predpismi ES.

33 Článok 8 ods. 1 smernice stanovuje povinnosť výrobcu alebo jeho oprávneného zástupcu ustanoveného v Spoločenstve pripevniť na strojové zariadenie označenie CE a vypracovať vyhlásenie o zhode s predpismi ES.

34 Z odôvodnenia č. 20 smernice 98/37 vyplýva, že vo všeobecnosti iba výrobcom by mala zostať zodpovednosť za získanie certifikátu o zhode ich strojových zariadení so základnými požiadavkami na zaistenie bezpečnosti a ochranu zdravia stanovené touto smernicou.

35 Podľa odôvodnenia č. 21 smernice je však pre určité typy strojových zariadení s vyšším rizikovým faktorom žiaduci prísnejší postup na získanie certifikátu. To je prípad aj ohraňovacích lisov, ktoré sú predmetom sporu pred vnútroštátnym súdom.

36 Článok 8 ods. 2 písm. b) smernice 98/37 stanovuje, že „pred uvedením na trh musí výrobca..., ak sa strojové zariadenia uvádzajú v prílohe IV a ak pri ich výrobe... neexistovali [harmonizované normy], predložiť vzor strojového zariadenia na typovú skúšku podľa predpisov ES, uvedenú v prílohe VI" [*neoficiálny preklad*].

37 Ohraňovacie lisy sú uvedené v prílohe IV A bode 9 smernice 98/37. Podľa informácií poskytnutých Súdnemu dvoru bola harmonizovaná norma týkajúca sa ohraňovacích lisov, konkrétne norma EN 12622, prijatá iba v septembri 2001, teda po dni, kedy nastal úraz v spore vo veci samej. Z uvedeného vyplýva, že strojové zariadenie v spore pred vnútroštátnym súdom malo byť predmetom typovej skúšky podľa predpisov ES stanovenej v prílohe VI tejto smernice.

38 Podľa bodu 1 tejto prílohy VI typovú skúšku podľa predpisov ES vykonáva nezávislý orgán označený ako „notifikovaný orgán", ktorý zisťuje a overuje, či vzor strojového zariadenia vyhovuje ustanoveniam smernice 98/37.

39 Podľa bodu 2 tejto prílohy je výrobca povinný podať žiadosť o vykonanie typovej skúšky podľa predpisov ES notifikovanému orgánu, pričom mu predloží súbor technickej dokumentácie a prototyp strojového zariadenia, ktoré sa plánuje vyrábať. Po tom, ako tento orgán vydal certifikát o typovej skúške podľa predpisov ES, je výrobca povinný na základe článku 8 ods. 4 druhého pododseku smernice 98/37 a jej prílohy II A štvrtej zarážky uviesť tento certifikát vo vyhlásení o zhode s predpismi ES, ktorý vyhotoví pre každé strojové zariadenie tohto typu, a skonštatovať v tomto vyhlásení, že dané strojové zariadenie je v súlade so vzorom, ktorý bol podrobený typovým skúškam podľa predpisov ES.

40 Z rozhodnutia o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že strojové zariadenie v spore vo veci samej bolo vybavené označením CE a že výrobca

Amada Europe vypracoval pre toto strojové zariadenie vyhlásenie o zhode s predpismi ES, v ktorom sa spomína certifikát o typovej skúške podľa predpisov ES vydaný orgánom s názvom „AIF/S".

41 Z tohto rozhodnutia tiež vyplýva, že uvedené strojové zariadenie bolo z viacerých hľadísk nebezpečné napriek tomu, že bolo označené CE a že bolo vybavené vyhlásením o zhode s predpismi ES. Základná otázka je, či na základe smernice 98/37 je dovozca strojového zariadenia zodpovedný za dôsledky takejto situácie.

42 Či už bude zhoda vypracovaná samotným výrobcom, alebo za účasti notifikovaného orgánu na základe prílohy VI smernice 98/37, predmetná smernica ukladá výrobcovi povinnosť vypracovať vyhlásenie o zhode s predpismi ES a pripevniť označenie CE na dané strojové zariadenie.

43 Okrem iného, článok 7 ods. 3 smernice ustanovuje, že ak je na strojových zariadeniach, ktoré nevyhovujú, označenie CE, príslušný členský štát podnikne vhodné opatrenia „proti komukoľvek, kto pripevnil označenie", teda proti výrobcovi.

44 Nie je v súlade so štruktúrou smernice a najmä jej článkom 7 ods. 3, aby sa znásoboval počet osôb, ktoré by mali byť zodpovedné za zhodu strojových zariadení.

45 Hlavný cieľ smernice 98/37 je totiž zjednodušiť možnosti vypracovania zhody strojových zariadení, aby sa zabezpečil, ak je to možné, ich voľný pohyb v rámci

vnútorného trhu. Uvedenému cieľu by prekážalo, ak by subjekty nasledujúce po výrobcovi, predovšetkým dovozcovia strojových zariadení z jedného členského štátu do druhého, mali byť tiež zodpovední za ich zhodu.

46 Smernica 98/37 teda bráni uplatneniu vnútroštátnych ustanovení stanovujúcich, že dovozca z členského štátu dovážajúci strojové zariadenie s označením CE a vybavené vyhlásením o zhode s predpismi ES vyrobené v inom členskom štáte by mal dbať na to, aby uvedené strojové zariadenie zodpovedalo základným požiadavkám na ochranu zdravia a zaistenie bezpečnosti určenými touto smernicou.

47 Z uvedeného však tiež nevyplýva, že by dovozcom z členského štátu strojových zariadení vyrobených v inom členskom štáte nemali prináležať v súlade so smernicou 98/37 určité povinnosti.

48 V tejto súvislosti smernica v prílohe I bode 1.7.4 písm. b) ustanovuje, že pri uvádzaní do prevádzky musia byť všetky strojové zariadenia vybavené prekladom návodu na používanie do jazyka alebo jazykov krajiny, v ktorej sa strojové zariadenia majú používať, a návodom na používanie v pôvodnom jazyku, vypracovaným výrobcom alebo osobou, ktorá uvádza strojové zariadenia do príslušnej jazykovej oblasti. Podľa poznámky pod čiarou 1 v prílohe II A smernice, musí byť k vyhláseniu o zhode s predpismi ES priložený preklad do jedného z úradných jazykov krajiny, v ktorej sa strojové zariadenia majú používať, vypracovaný podľa rovnakých podmienok, aké platia pre preklad návodu na používanie. Z uvedeného vyplýva, že právne predpisy členského štátu môžu v súlade so smernicou 98/37 uložiť dovozcovi strojového zariadenia povinnosť preložiť návod na používanie do jedného alebo viacerých úradných jazykov tohto štátu a tiež preložiť vyhlásenie o zhode s predpismi ES do jedného alebo viacerých úradných jazykov tohto štátu.

49 Okrem iného, vzhľadom na umiestenie dovozcu v distribučnom reťazci je v súlade so smernicou 98/37, ak členské štáty od neho požadujú overenie, že dané strojové zariadenie je vybavené označením CE a ostatnými označeniami stanovenými v prílohe I bode 1.7.3 tejto smernice obsahujúcej údaje nevyhnutné pre bezpečné prevádzkovanie uvedeného strojového zariadenia, ako napríklad frekvencia otáčok.

50 Článok 2 ods. 1 smernice 98/37 ukladá členským štátom povinnosť prijať všetky primerané opatrenia, aby sa strojové zariadenia mohli uvádzať na trh, iba ak neohrozujú bezpečnosť a zdravie.

51 V kontexte uvedenej povinnosti dohľadu na trhu uloženej členským štátom článok 2 ods. 2 smernice ustanovuje, že táto povinnosť neovplyvňuje oprávnenie členských štátov stanoviť pri riadnom dodržiavaní zmluvy také požiadavky, ktoré môžu považovať za potrebné na to, aby zabezpečili, že osoby sú pri používaní spomínaných strojových zariadení chránené.

52 Z uvedeného vyplýva, že členské štáty môžu uložiť dovozcovi povinnosť spolupráce, pokiaľ ide o dohľad na trhu, akou je povinnosť informovať. V prípade takého úrazu, aký je predmetom sporu vo veci samej, členský štát môže uložiť dovozcovi povinnosť poskytnúť všetky informácie potrebné na to, aby sa podobné úrazy neopakovali, a to predovšetkým poskytnutím spolupráce príslušným orgánom tohto štátu pri prijímaní opatrení, ktoré tieto orgány môžu prijať na základe článku 7 smernice 98/37, ako napríklad stiahnutie daných strojových zariadení z trhu.

53 Povinnosť spolupráce však neznamená, že dovozcovi môže byť uložená povinnosť, aby sám overil zhodu strojových zariadení so základnými požiadavkami stanovenými smernicou 98/37, pretože uvedená povinnosť by bola v rozpore s jej účelom.

54 V každom prípade musia byť tieto povinnosti definované v súlade so Zmluvou. Musia teda zostať v medziach stanovených v článkoch 28 ES a 30 ES.

55 Treba osobitne pripomenúť, že členské štáty môžu napriek zákazu množstevných obmedzení dovozu stanovených v článku 28 ES prijať opatrenia odôvodnené jedným z dôvodov všeobecného záujmu vymenovaných v článku 30 ES alebo jednou z podstatných požiadaviek stanovených judikatúrou Súdneho dvora, akými je ochrana zdravia, za podmienky, že tieto opatrenia budú predovšetkým zabezpečovať realizáciu sledovaného cieľa a nepôjdu nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2003, ATRAL, C-14/02, Zb. s. I-4431, bod 64 a citovanú judikatúru). Uvedené obmedzenia sa uplatňujú aj na povinnosť spolupráce, ktorú členský štát môže uložiť dovozcom strojových zariadení vyrobených v inom členskom štáte.

O režime sankcií

56 Na druhom mieste je potrebné preskúmať otázku trestných a občianskych sankcií, ktoré vnútroštátne právo môže ustanoviť v súlade s právom Spoločenstva v prípade porušenia povinností smernice 98/37.

57 Je vhodné zdôrazniť, že smernica 98/37, pokiaľ ide o režim sankcií, neukladá členským štátom konkrétnu povinnosť. Z uvedeného však nemožno vyvodiť záver, že vnútroštátne ustanovenia, ktoré trestne sankcionujú porušenia povinností uložené právnymi predpismi zavádzajúcimi uvedenú smernicu, nie sú s ňou v súlade (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. septembra 1996, Gallotti a i., C-58/95, C-75/95, C-112/95, C-119/95, C-123/95, C-135/95, C-140/95, C-141/95, C-154/95 a C-157/95, Zb. s. I-4345, bod 14 a citovanú judikatúru).

58 Členské štáty sú povinné v rámci priestoru, ktorý im je priznaný článkom 249 tretím odsekom ES, zvoliť vhodné formy a metódy na zabezpečenie potrebného účinku smerníc (rozsudok Gallotti, už citovaný, bod 14).

59 Okrem iného, ak smernica neustanovuje osobitnú sankciu v prípade porušenia jej ustanovení alebo odkazuje v tomto bode na vnútroštátne zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, článok 10 ES ukladá členským štátom povinnosť prijať potrebné opatrenia, aby sa zaručila pôsobnosť a účinnosť práva Spoločenstva. Aj keď majú členské štáty diskrečnú právomoc, pokiaľ ide o výber sankcií, sú povinné dbať na to, aby porušenie predpisov Spoločenstva bolo sankcionované za vecných aj procesných podmienok analogických podmienkam uplatňovaným na porušenia vnútroštátneho práva rovnakej povahy a dôležitosti a ktoré v každom prípade prisudzuje sankcii účinný, primeraný a odradzujúci charakter (rozsudok Gallotti, už citovaný, bod 14).

60 Z uvedeného vyplýva, že členský štát je oprávnený trestne sankcionovať nedodržanie povinností uložených právnymi predpismi zavádzajúcimi smernicu 98/37, ak sa domnieva, že ide o najvhodnejší spôsob zaistenia potrebného účinku tejto smernice, pokiaľ sú stanovené sankcie analogické sankciám uplatňovaným na porušenie vnútroštátneho práva rovnakej povahy a dôležitosti a ak majú účinný, primeraný a odradzujúci charakter (pozri v tomto zmysle rozsudok Gallotti, už citovaný, bod 15).

61 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné odpovedať na položené otázky takto:

1. Ustanovenia smernice 98/37 bránia uplatneniu vnútroštátnych predpisov stanovujúcich, že dovozca z členského štátu strojového zariadenia vyrobeného v inom členskom štáte s označením CE a vybaveného vyhlásením o zhode s predpismi ES z iného členského štátu je povinný dbať na to, aby uvedené strojové zariadenie zodpovedalo základným požiadavkám na ochranu zdravia a zaistenie bezpečnosti určenými touto smernicou.

2. Ustanovenia tejto smernice však nebránia uplatneniu vnútroštátnych ustanovení ukladajúcich dovozcovi z členského štátu strojového zariadenia vyrobeného v inom členskom štáte:

— zabezpečiť pred dodaním strojového zariadenia užívateľovi, aby toto zariadenie malo označenie CE a bolo vybavené vyhlásením o zhode s predpismi ES preloženým do jedného alebo viacerých úradných jazykov členského štátu dovozu spolu s návodom na používanie preloženým do jedného alebo viacerých úradných jazykov tohto štátu,

— po dodaní strojového zariadenia užívateľovi poskytnúť vnútroštátnym kontrolným orgánom všetky potrebné informácie a spoluprácu, ak sa bude zdať, že strojové zariadenie predstavuje riziko pre bezpečnosť alebo zdravie, za podmienky, že tieto požiadavky nepodrobia dovozcu povinnosti, aby sám overoval súlad strojového zariadenia so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a zaistenie bezpečnosti určenými touto smernicou.

3. Článok 10 ES a článok 249 tretí odsek ES sa majú vykladať v tom zmysle, že nezakazujú členskému štátu uplatniť na účely účinného zabezpečenia dodržiavania povinností stanovených smernicou 98/37 trestné sankcie za podmienky, že budú analogické sankciám uplatňovaným na porušenia vnútroštátneho práva rovnakej povahy a dôležitosti a že v každom prípade budú mať účinný, primeraný a odradzujúci charakter.

O trovách

62 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/37/ES z 22. júna 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa strojových zariadení bránia uplatneniu vnútroštátnych predpisov stanovujúcich, že dovozca z členského štátu strojového zariadenia vyrobeného v inom členskom štáte s označením CE a vybaveného vyhlásením o zhode s predpismi ES z iného členského štátu je povinný dbať na to, aby uvedené strojové zariadenie zodpovedalo základným požiadavkám na ochranu zdravia a zaistenie bezpečnosti určenými touto smernicou.**

2. **Ustanovenia tejto smernice však nebránia uplatneniu vnútroštátnych ustanovení ukladajúcich dovozcovi z členského štátu strojového zariadenia vyrobeného v inom členskom štáte:**

   — **zabezpečiť pred dodaním strojového zariadenia užívateľovi, aby toto zariadenie malo označenie CE a bolo vybavené vyhlásením o zhode s predpismi ES preloženým do jedného alebo viacerých úradných jazykov členského štátu dovozu spolu s návodom na používanie preloženým do jedného alebo viacerých úradných jazykov tohto štátu,**

   — **po dodaní strojového zariadenia užívateľovi poskytnúť vnútroštátnym kontrolným orgánom všetky potrebné informácie a spoluprácu, ak sa bude zdať, že strojové zariadenie predstavuje riziko pre bezpečnosť alebo zdravie, za podmienky, že tieto požiadavky nepodrobia dovozcu povinnosti, aby sám overoval súlad strojového zariadenia so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a zaistenie bezpečnosti určenými touto smernicou.**

3. **Článok 10 ES a článok 249 tretí odsek ES sa majú vykladať v tom zmysle, že nezakazujú členskému štátu uplatniť na účely účinného zabezpečenia dodržiavania povinností stanovených smernicou 98/37 trestné sankcie za podmienky, že budú analogické sankciám uplatňovaným na porušenia vnútroštátneho práva rovnakej povahy a dôležitosti a že v každom prípade budú mať účinný, primeraný a odradzujúci charakter.**

Podpisy